

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad úseku vodního hospodářství

Věc: Předávání údajů o jakosti surové vody
[k § 13 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích]

Dotaz:

Podle § 13 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích je provozovatel vodovodu povinen provádět odběry vzorků surové vody v místě odběru před její vlastní úpravou a provádět jejich rozbor a výsledky zasílat v elektronické podobě krajskému úřadu a příslušnému správci povodí. Vztahuje se tato povinnost také k údajům o surové vodě označované ve vyhlášce č. 428/2001 Sb. jako „surová voda pro vodu bez úpravy“? Lze v případě, že nebyla prokázána a neprokáže se žádná změna jakosti vody dopravou, aby byl vykázán rozbor surové vody jako vzorek odebraný v distribuční síti co nejbližší zdroji (po dezinfekci) i pro ostatní kategorie (s objemem vyrobené vody nad 100 m³/den)? Jak postupovat v případě, kdy rozsah a četnost odběrů vzorků a analýz určí provozovatel individuálně podle výsledků posouzení rizik zpracovaného podle vyhlášky č. 252/2004 Sb.?

Výklad:

Zákon č. 274/2001Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů v § 13 odst. 1 definuje pojem surové vody jako vodu odebranou z povrchových vodních zdrojů nebo z podzemních vodních zdrojů pro účely úpravy na vodu pitnou. Podle zmiňovaného ustanovení § 13 odst. 3 zákona o vodovodech a kanalizacích je provozovatel vodovodu povinen provádět odběry vzorků surové vody v místě odběru před její vlastní úpravou a provádět jejich rozbor a celkové výsledky v elektronické podobě a ve stanoveném formátu zasílat krajskému úřadu a příslušnému správci povodí (podle vyhlášky č. 428/2001 Sb., která je prováděcím předpisem k zákonu o vodovodech a kanalizacích, prostřednictvím databáze spravované Českým hydrometeorologickým ústavem - ČHMÚ). Uvedené ustanovení zákona o vodovodech a kanalizacích tedy stanovuje místo odběru vzorků surové vody odebrané před její úpravou či zdravotním zabezpečením. Pokud surovou vodu tvoří směs z více zdrojů, předává se krajskému úřadu a příslušnému správci povodí prostřednictvím databáze spravované ČHMÚ kvalita této směsné vody.

S ohledem k této skutečnosti, se výše uvedená povinnost vztahuje také k údajům o surové vodě, která je ve vyhlášce č. 428/2001 Sb., označována jako surová voda pro vodu bez úpravy.

Vyhláška č. 428/2001 Sb., specifikuje v příloze č. 9 místa odběrů vzorků v kontrolních profilech. U surové vody používané k úpravě na vodu pitnou se vzorky surové vody odebírají před prvním technologickým zásahem. V případě, že surová voda je přiváděna z několika vodních zdrojů, odebírají se vzorky z jejich směsi. Kontrola jednotlivých zdrojů se provádí, pokud dojde k abnormální změně kvality směsné surové vody. Pouze u surové vody pro vodu bez úpravy lze v případě, že se neprokáže žádná změna jakosti vody dopravou, vykázat jako rozbor surové vody vzorek odebraný v distribuční síti co nejbližší ke zdroji. Přesto, že uvedená podmínka platí podle upřesnění k tabulce č. 5 přílohy č. 9 k vyhlášce č. 428/2001 Sb. pro kategorii do 100 m³/den, lze v odůvodněných případech takto postupovat také u větších odběrů. Úplný a krácený rozbor z odběrného místa v distribuční síti co nejbližší zdroji (i po dezinfekci) se pak pro požadované ukazatele stanovené vyhláškou č. 252/2004 Sb. kterou se stanoví hygienické požadavky na pitnou a teplou vodu a četnost a rozsah kontroly pitné vody, vkládají do databáze PiVo a v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 428/2001 Sb. do databáze ČHMÚ s tím, že mikrobiologické ukazatele je možné provádět již ve vodě po dezinfekci. Ukazatele pro surovou vodu bez úpravy požadované vyhláškou

č. 428/2001 Sb. (např. *Escherichia coli*, Intestinální (střevní) enterokoky, Mikroskopický obraz: počet organismů, dále viz tabulky č. 1 a 2 přílohy č. 9 vyhlášky) musí být i odběrů větších než 100 m³/den prováděny v rozsahu podle tabulky č. 1 a 2 a četnosti podle tabulky č. 5 této přílohy. V případě, že nelze odběr surové vody před dezinfekcí provést (např. dávkování chlornanu sodného je prováděno přímo do jímacího objektu – studny), je nutné tuto skutečnost v rámci předávání dat uvést do komentáře. Vzhledem ke skutečnosti, že v případě technologické úpravy surové vody na vodu pitnou se kvalita vody i v několika málo ukazatelích změní, nelze uvedený postup použít u vody surové používané k úpravě na vodu pitnou.

Jelikož provozní rozborů slouží provozovateli především k technologickému řízení provozu distribuční sítě, určuje s ohledem na konkrétní situaci v zásobované oblasti rozsah a četnost provozních rozborů mezi jednotlivými technologickými stupni a v distribuční síti provozovatel podle složitosti úpravy, složení technologické linky úpravny vody a velikosti zásobované oblasti a na základě výsledků posouzení rizik zpracovaného podle vyhlášky č. 252/2004 Sb.

Zákon č. 202/2017 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, stanoví, že provozní řád vč. posouzení rizik (podle vyhlášky č. 252/2004 Sb.) bude předložen příslušnému orgánu ochrany veřejného zdraví ke schválení nejpozději do 6 let ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona. Z uvedené skutečnosti vyplývá, že rozsah a četnost odběrů vzorků a analýz surové vody (včetně surové směsné vody) by neměl být nižší, než je stanoveno jako minimální, případně doporučené pro uvedenou kategorii (stanovenou podle množství vyrobené vody) podle přílohy č. 9 vyhlášky č. 428/2001 Sb.

Z uvedeného výkladu tedy vyplývá, že do databáze ČHMÚ se vkládají jak výsledky rozborů odebírané / jímáné vody (případně směsi vody) před prvním technologickým stupněm (pro vodu s úpravou), tak výsledky rozborů jímáné vody (případně směsi vody) již v kvalitě vody pitné pouze hygienicky zabezpečené (voda bez úpravy).

V Praze dne 14. listopadu 2018



Ing. Aleš Kendík
náměstek pro řízení sekce vodního hospodářství